

Les comunitats autònomes que no hagen rebut la transferència dels servicis que es finançaran per mitjà del nou sistema o que, en Comissió Mixta, no accepten este últim íntegrament, inclosa la cessió de tots els tributs susceptibles de ser cedits, es finançaran per mitjà d'entregues a compte que, a este efecte, s'establiran en les Lleis de Pressupostos Generals de l'Estat fins que, rebuda la transferència dels servicis que es finançaran a través del nou sistema, la Comissió Mixta respectiva accepte íntegrament el nou sistema de finançament.

Per tant,

Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei i que la facen complir.

Madrid, 27 de desembre del 2001.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ

24963 *LLEI 22/2001, de 27 de desembre, reguladora dels Fons de Compensació Interterritorial.* («BOE» 313, de 31-12-2001.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els que vegem i entenguen esta llei.

Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

L'article 2 de la Constitució fonamenta l'Estat de les Autonomies com a forma d'organització territorial del poder públic a Espanya i garantix el principi de solidaritat com un dels eixos sobre els quals se sosté este Estat de les Autonomies.

Dins del títol VIII, dedicat a l'organització territorial de l'Estat, l'article 138.1 obliga l'Estat a garantir la realització efectiva del principi de solidaritat consagrat en l'article 2 de la Constitució, per a la qual cosa ha de vetlar per l'establiment d'un equilibri econòmic adequat i just entre les diverses parts del territori espanyol, atenent en particular les circumstàncies del fet insular.

L'article 158.2 de la Constitució configura un instrument essencial per a complir el mandat de l'article 138.1, al disposar que, a fi de corregir desequilibris econòmics interterritorials i fer efectiu el principi de solidaritat, es constituirà un Fons de Compensació amb destí a gastos d'inversió, els recursos del qual seran distribuïts per les Corts Generals.

En conseqüència, la Llei Orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de Finançament de les Comunitats Autònomes, va crear el Fons de Compensació Interterritorial. L'article 16 d'esta llei arreplega els principis generals, així com les regles bàsiques que regixen el citat Fons, i estableix que serà una llei ordinària la que continga la seua normativa específica.

Una primera etapa del Fons va començar amb la promulgació de la Llei de 31 de març de 1984, on s'establí que totes les comunitats autònomes eren beneficiàries i els seus recursos es vinculaven tant a projectes d'inversió, destinats a afavorir el desenrotllament dels territoris més desfavorits, com a atendre les necessitats de gasto en inversions noves dels servicis traspassats per l'Estat.

Una segona etapa, anterior a la que comença amb esta llei, s'inicia amb la Llei 29/1990, de 26 de desembre. Esta etapa es caracteritza perquè deixen de ser beneficiàries del Fons la totalitat de comunitats per a passar a ser-ho les comunitats autònomes més desfavorides. Les comunitats beneficiàries es designen cada any en la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat, sent seleccionades aquelles que són considerades Regions Objectiu I o les que havent sigut Objectiu I estigueren en el període de transició per a deixar de ser-ho. D'esta manera, la política de desenrotllament regional finançada pels Pressupostos Generals de l'Estat adquireix coherència amb la que es desenrotlla a càrrec del pressupost comunitari.

A més, la Llei 29/1990 va configurar el Fons, exclusivament, com a instrument de desenrotllament regional, sense que servira de mecanisme de finançament bàsic de les comunitats autònomes.

D'altra banda, la disposició addicional de la Llei 29/1990 preveia la realització d'inversions per l'Estat a Ceuta i Melilla per un import igual, com a mínim, al 0,75 per cent del total del Fons per a cada una, encara que l'import d'estes inversions no era objecte de còmput en el Fons de Compensació Interterritorial.

L'Acord del Consell de Política Fiscal i Financera de 27 de juliol del 2001, pel qual s'aprova el Sistema de Finançament de les Comunitats Autònomes de règim comú, introdueix modificacions en el Fons de Compensació Interterritorial que fan necessària la creació d'un nou marc legal. Estes modificacions consistixen, d'una part, a reconfigurar els criteris que determinen qui poden ser beneficiaris del Fons i, d'una altra, alterar, en part, el destí dels recursos del Fons.

Així com la Llei 29/1990 va suposar reformar la normativa reguladora del Fons de Compensació Interterritorial fins llavors vigent en molts dels seus elements característics, la nova llei, no obstant, partix de la Llei 29/1990 com a referent bàsic, davant de l'evidència que el Fons de Compensació Interterritorial ha complit de forma altament satisfactòria els objectius que té assignats durant els últims anys i únicament introdueix aquells aspectes estrictament necessaris per a complir l'Acord del Consell.

El primer aspecte que es planteja és la creació de dos fons de Compensació Interterritorial, el Fons de Compensació i el Fons Complementari. El Consell de Política Fiscal i Financera va aprovar la proposta consistent en la possibilitat que el Fons finance no sols els gastos d'inversió, sinó també els gastos corrents associats a eixa inversió. Pel fet que la Constitució en l'article 158.2 estableix que el Fons de Compensació es destinarà a gastos d'inversió, s'ha separat l'antic Fons de Compensació Interterritorial en dos fons: el Fons de Compensació, que se cenyix estrictament al mandat constitucional, i el Fons Complementari, que pot finançar la posada en marxa o en funcionament d'inversions, fins a un màxim de dos anys.

Esta divisió de l'antic Fons de Compensació Interterritorial respecta l'import mínim del 30 per cent de la inversió pública que s'arreglegava en la llei anterior, distribuïnt el dit import entre els dos fons que es creen en els percentatges establits en l'Acord del Consell de Política Fiscal i Financera de 27 de juliol del 2001. Açò és, s'atribuïx al Fons de Compensació un 75 per cent de l'import total que correspondria a l'antic Fons de Compensació Interterritorial i al Fons Complementari el 25 per cent restant.

Esta distribució s'instrumenta a través de la dotació per al Fons de Compensació destinat a comunitats autònomes de les tres quartes parts de l'import mínim del 30 per cent de la inversió pública (22,5 per cent) i al

Fons Complementari també per a comunitats autònomes de la quarta part restant (quantitat equivalent al 33,33 per cent del Fons de Compensació).

Al seu torn, esta divisió de l'antic Fons no obsta perquè els dos fons que es creen hagen de ser considerats, per la seua naturalesa, destí i gestió, com a parts íntimament lligades d'un únic instrument de finançament de les comunitats autònomes, vinculat a aquells projectes d'inversió que promoguen el creixement de la renda i de la riquesa dels seus habitants.

La segona modificació aprovada pel Consell consistix a donar entrada en els fons a les ciutats amb Estatut d'Autonomia propi de Ceuta i Melilla, tenint en compte les característiques particulars de la seua situació geogràfica. Amb això, desapareix la norma arrellegada en la disposició adicional de la Llei 29/1990, a l'integrar-se les ciutats plenament en el mecanisme dels Fons de Compensació Interterritorial.

Esta integració no ha suposat, seguint la recomanació continguda en l'Acord del Consell, cap minva en els recursos dels fons amb destí a les comunitats autònomes, atés que estos fons s'han incrementat en la quantia que correspon a Ceuta i Melilla, segons el que estableix l'acord i que s'ha fixat en un percentatge sobre l'import assignat a cada fons per a les comunitats. D'esta manera, la quantia destinada a Ceuta i Melilla variarà en la mateixa proporció que ho faça la que corresponga als fons de les comunitats autònomes.

La Llei no varia el mecanisme de ponderació de la inversió de l'Estat computable als efectes del càlcul dels fons ni els criteris per distribuir-los entre les comunitats autònomes.

La Llei preveu els procediments administratius d'administració i disposició de crèdits dels fons, compatibilitzant les necessitats de gestió de tresoreria de la hisenda de l'Administració general de l'Estat posant els recursos a disposició dels beneficiaris de manera que puguen complir puntualment els seus compromisos de gasto i el respecte a la seua autonomia financera. En este aspecte, s'han mantingut les normes que regulaven les transferències de fons vinculats a projectes d'inversió en la Llei 29/1990. No obstant, la possibilitat que el Fons Complementari finance gastos corrents de posada en marxa o en funcionament d'inversions ha exigit la regulació específica de les normes que regixen les transferències de l'Estat a les comunitats autònomes per a finançar estos gastos.

Igual que la Llei 29/1990, esta llei habilita a utilitzar les dotacions dels fons per a finançar projectes conjunts de distintes administracions públiques, i a les entitats locals perquè executen projectes d'inversió que es despleguen en el seu àmbit territorial, amb l'acord de la comunitat autònoma beneficiària.

També, a similitud del que estableix la Llei 29/1990, per a ambdós fons s'estableix un mecanisme de control parlamentari específic atribuït al Senat i a les assemblees legislatives de les respectives comunitats autònomes i ciutats amb estatut d'autonomia, als quals el Tribunal de Comptes de l'Estat i, si és el cas, els de les comunitats autònomes presentaran un informe separat i suficient de tots els projectes.

Article 1. *Fonament.*

En virtut del que disposa l'article 16 de la Llei Orgànica de Finançament de les Comunitats Autònomes es dotaran anualment en els pressupostos generals de l'Estat dos fons de compensació interterritorial denominats Fons de Compensació i Fons Complementari, d'acord amb el que estableix la present llei.

Article 2. *Quantia i destí del Fons de Compensació.*

1. El Fons de Compensació es dotarà anualment amb les quanties següents:

a) Una quantia que no podrà ser inferior al 22,5 per cent de la base de càlcul constituïda per la inversió pública, tal com es definix en l'article següent.

b) Adicionalment, amb l'1,5 per cent més el 0,07 per cent de la quantitat determinada en la lletra anterior, sent este últim percentatge la quantitat que s'addiciona en funció de la variable «Ciutat amb estatut d'autonomia».

2. El Fons de Compensació es destinarà a finançar gastos d'inversió en els territoris comparativament menys desenrotllats, que promoguen directament o indirectament la creació de renda i riquesa en el territori beneficiari.

3. El percentatge corresponent a cada any s'aprovarà per la respectiva Llei de Pressupostos Generals de l'Estat.

Article 3. *Base de càlcul del Fons de Compensació.*

1. La base de càlcul a què es referix el número 1.a) de l'article anterior estarà constituïda per la inversió pública, entenent per tal, a este efecte, el conjunt dels gastos de l'exercici inclosos en els pressupostos de l'estat i dels seus organismes autònoms, corresponents a inversions reals noves de caràcter civil. Este import es ponderarà per la població relativa del conjunt de comunitats autònomes que siguen beneficiàries dels recursos del Fons, respecte a la població total de l'Estat, i per l'índex resultant del quocient entre la renda per habitant mitjana nacional i la renda per habitant de les comunitats autònomes partícips.

2. La renda a què es referix l'apartat anterior es definix com el Valor Afegit Brut al cost dels factors. Els valors de població i Valor Afegit Brut utilitzats per al càlcul de la base del Fons seran les últimes dades disponibles per l'Institut Nacional d'Estadística, i, en tot cas, les dades d'ambdós variables es referiran al mateix període de temps.

Article 4. *Criteris de distribució del Fons de Compensació.*

1. El Fons de Compensació es distribuirà entre les comunitats autònomes i les ciutats amb estatut d'autonomia.

2. A cada una de les ciutats de Ceuta i de Melilla s'assigna el 0,75 per cent de la quantia que resulte per aplicació de l'apartat 1.a) de l'article 2 d'esta llei. A més, s'assignarà a cada una d'estes ciutats, en concepte de la variable «Ciutat amb Estatut d'Autonomia», un 0,035 per cent de la quantitat determinada en l'article 2.1.a).

3. La distribució del Fons de Compensació a les comunitats autònomes perceptores d'este s'efectuarà d'acord amb els percentatges següents:

a) El 87,5 per cent d'este de forma directament proporcional a la població relativa.

b) L'1,6 per cent de forma directament proporcional al saldo migratori.

c) L'1 per cent de forma directament proporcional a la desocupació, segons es definix en l'article següent.

d) El 3 per cent de forma directament proporcional a la superfície de cada territori.

e) El 6,9 per cent de forma directament proporcional a la dispersió de la població en el territori, en la forma indicada en l'article següent.

4. Una vegada efectuat el repartiment del Fons de Compensació amb els criteris i ponderacions del número 3 anterior, el resultat obtingut es corregirà amb els criteris següents:

a) La inversa de la renda per habitant de cada territori, tal com s'indica en l'apartat 1.e) de l'article següent.

b) La insularitat, que es considerarà incrementant en un 63,1 per cent la quantitat que li haja correspost a la Comunitat Autònoma de Canàries pel conjunt dels criteris expressats en els apartats 3.a), 3.b), 3.c), 3.d), 3.e) i 4.a) precedents. L'increment que això supose li serà dretet a les restants comunitats autònomes en proporció a les quantitats que els hagueren correspost per estos apartats abans citats.

Article 5. *Definició de les variables de distribució.*

1. Les variables de distribució relacionades en l'article anterior es definixen de la manera següent:

a) La població relativa de cada comunitat serà el quocient entre la seua població de dret i la del conjunt de les comunitats autònomes partícips.

b) La variable saldo migratori a què es referix l'article anterior es definirà com la mitjana del saldo migratori intern de cada comunitat més la mitjana d'emigració exterior corresponent als últims deu anys. Esta variable saldo migratori prendrà valor zero per a les comunitats el saldo de les quals siga positiu, i es distribuirà l'1,6 per cent exclusivament entre les restants comunitats.

c) La variable desocupació a què es referix l'article anterior es definirà com el quocient entre el nombre de parats i el nombre d'actius de cada comunitat, ponderat per la relació existent entre el nombre d'actius de cada comunitat i el nombre total d'actius del conjunt de les comunitats beneficiàries del Fons.

d) La variable dispersió de la població en el territori serà igual al nombre d'entitats singulars per quilòmetre quadrat de cada comunitat, ponderat per la relació existent entre la superfície de cada comunitat i la superfície total del conjunt de les comunitats beneficiàries del Fons.

e) El criteri de correcció de la inversa de la renda per habitant s'aplicarà d'acord amb la fórmula següent:

$$T_i = rF n_i [1 - (\bar{R}_i/R)]$$

Sent:

T_i : Redistribució del Fons de Compensació de la comunitat i en funció de la inversa de la renda per habitant.

r : Paràmetre de ponderació igual a 3,624.

F : Import global del Fons de Compensació de les comunitats autònomes.

n_i : Població relativa de la comunitat i en relació a la població total de les comunitats beneficiàries del Fons de Compensació.

R_i : Valor Afegit Brut al cost dels factors per habitant de la comunitat i.

pR : Valor Afegit Brut al cost dels factors de les comunitats beneficiàries del Fons de Compensació dividit per la seua població.

2. Per al Valor Afegit Brut, la població, el nombre de parats i el nombre d'actius, es prendran els valors mitjans dels últims cinc anys disponibles segons les estimacions efectuades per l'INE. En tot cas, per a la població s'utilitzaran les estimacions de l'INE per al mateix període a què es referisquen els valors del Valor Afegit Brut. Per a les entitats singulars s'utilitzarà l'última dada disponible elaborada per l'INE.

3. Per a la superfície s'utilitzaran les xifres publicades per l'Institut Geogràfic Nacional.

4. L'Institut Nacional d'Estadística elaborarà i publicarà les dades precises que han de servir per a determinar la participació que corresponga a cada comunitat autònoma en el Fons de Compensació.

Article 6. *Quantia i destí del Fons Complementari.*

1. El Fons Complementari es dotarà anualment per a cada comunitat autònoma i ciutat amb estatut d'autonomia propi, amb una quantitat equivalent al 33,33 per cent del seu respectiu Fons de Compensació.

2. El Fons Complementari es destinarà a finançar gastos d'inversió que promoguen directament o indirectament la creació de renda i riquesa en el territori beneficiari. No obstant, a sollicitud dels territoris beneficiaris d'este, podrà destinar-se a finançar gastos necessaris per a posar en marxa o en funcionament les inversions finançades a càrrec del Fons de Compensació o a este fons, durant un període màxim de dos anys. A este respecte, el còmput dels anys s'iniciarà en el moment en què haja conclòs l'execució del projecte.

Article 7. *Determinació dels projectes d'inversió finançables amb els fons.*

1. El destí dels recursos dels fons als distints projectes d'inversió s'efectuarà de comú acord entre l'Administració general d'Estat, les comunitats autònomes i ciutats amb estatut d'autonomia, al si del Comitè d'Inversions Públiques.

2. En els Pressupostos Generals de l'Estat de cada exercici econòmic figurarà una relació expressa dels projectes d'inversió i, si és el cas, gastos de funcionament associats, que es financen a càrrec dels fons.

3. Quan per motius imprevistos no puga executar-se algun projecte d'inversió dels inicialment acordats ni, en conseqüència, el gasto de posada en marxa o en funcionament associat al projecte, la substitució d'estos per un nou projecte i, si és el cas, pel gasto de posada en marxa o en funcionament associat al nou projecte o a un altre o altres projectes que es financen a càrrec dels fons, s'efectuarà a proposta de la comunitat autònoma o ciutat amb estatut d'autonomia, tenint en compte el procediment establert en el número 1 anterior.

Article 8. *Percepció de les dotacions dels fons pels beneficiaris.*

1. Els crèdits dels fons figuraran en cada exercici econòmic en una secció específica dels Pressupostos Generals de l'Estat en què s'habilitaran tants servicis presupostaris com territoris receptors dels recursos.

2. Per a harmonitzar les necessitats de tresoreria de la hisenda de l'Administració general de l'Estat amb les de les comunitats autònomes i ciutats amb estatut d'autonomia, els crèdits dels fons es transferiran a estes de la manera següent:

a) Crèdits destinats a finançar projectes d'inversió.

El 25 per cent de l'import de cada projecte quan s'haja produït l'adjudicació de l'obra o subministrament objecte de la inversió o del gasto.

El 50 per cent de l'import de cada projecte quan la seua execució s'haja efectuat en el mateix percentatge, havent d'haver transcorregut almenys dos trimestres des de la iniciació de l'exercici a què es referisquen els fons.

El 25 per cent restant quan s'haja executat la totalitat del projecte, havent d'haver transcorregut, almenys, tres

trimestres des de la iniciació de l'exercici a què es referisquen els fons.

b) Crèdits destinats a finançar gastos de funcionament associats als projectes d'inversió. Estos crèdits es transferiran per l'import sol·licitat amb el límit que resulta de l'aplicació de la fórmula següent:

$$\text{Límit} = \left[\frac{FC_i}{12} \times n \right] - P_i$$

Sent:

FC_i: Import del Fons Complementari de la comunitat autònoma o ciutat amb estatut d'autonomia i l'any corrent.

n: Nombre enter de mesos transcorreguts des de l'1 de gener de l'exercici fins a la data de la sol·licitud de transferència.

P_i: Import de les transferències ja efectuades a la comunitat autònoma o ciutat amb estatut d'autonomia a càrrec del Fons Complementari de l'any corrent.

3. No obstant el que disposa el número 2 precedent, els crèdits corresponents a projectes d'inversió que figuren en els pressupostos de les comunitats autònomes o ciutats amb estatut d'autonomia com a transferències de capital es percebran per estes per quartes parts trimestrals, una vegada aprovat l'acord de concessió de la subvenció pels seus òrgans competents.

4. Per a percebre els recursos dels fons, d'acord amb allò que s'ha previst en els números 2 i 3 anteriors, només caldrà que els beneficiaris procedisquen a fer-ne la petició efectuada a l'òrgan gestor dels crèdits en el Ministeri d'Hisenda.

5. Conforme al que disposa l'article 16. nou de la Llei Orgànica de Finançament de les Comunitats Autònomes, els romanents dels crèdits dels fons en un exercici econòmic quedaran afectes en els següents a l'execució i posada en marxa o en funcionament del respectiu projecte d'inversió o, si és el cas, del que el substituïska, als efectes del qual estos romanents seran incorporats automàticament.

Article 9. *Projectes conjunts amb altres administracions públiques.*

1. Les dotacions dels fons podran dedicar-se a finançar projectes conjunts de diferents administracions públiques.

2. Les entitats locals podran sol·licitar de la comunitat autònoma corresponent l'execució en tot o en part d'aquells projectes d'inversió que es desenrotllen en el seu àmbit territorial. Si el projecte d'inversió afectara competències de les entitats locals, la gestió i execució d'este es determinarà de mutu acord.

3. Quan entre els projectes d'inversió inclosos en els fons que corresponguen a una comunitat autònoma n'hi haja alguns l'execució des quals s'hagen encomanat a una entitat local, d'acord amb el que estableix el número anterior, la comunitat autònoma li transferirà els recursos financers necessaris en la mateixa forma que es preveu en els números 2, 3 i 4 de l'article 8 per a les relacions entre l'Administració general de l'Estat i les comunitats autònomes.

4. La justificació per part de les comunitats autònomes de les obres o adquisicions realitzades a través de les entitats locals s'efectuarà al final de cada exercici econòmic.

Article 10. *Control parlamentari dels fons de Compensació Interterritorial.*

1. El control parlamentari dels projectes finançats a càrrec dels fons de Compensació Interterritorial i la valoració del seu impacte conjunt en la correcció dels desequilibris interterritorials es durà a terme per les Corts Generals a través de la Comissió General de les Comunitats Autònomes del Senat, per les assemblees legislatives de les respectives comunitats autònomes i per les assemblees de les ciutats amb estatut d'autonomia.

2. No obstant, el Tribunal de Comptes de l'Estat i, si és el cas, els tribunals de comptes de les comunitats autònomes presentaran davant dels òrgans citats en el número 1 anterior, respectivament, un informe separat i suficient de tots els projectes finançats a càrrec dels fons de Compensació Interterritorial.

3. A fi de permetre el control parlamentari, les comunitats autònomes i ciutats amb estatut d'autonomia comptabilitzaran adequadament i separatament l'execució de cada projecte d'inversió finançat a càrrec dels fons de Compensació Interterritorial.

Disposició transitòria primera.

Els projectes d'inversió del Fons de Compensació Interterritorial d'exercicis anteriors a l'exercici 2002, que es troben pendents d'execució a l'entrada en vigor d'esta llei, es regiran per la Llei 29/1990, de 26 de desembre, del Fons de Compensació Interterritorial.

Disposició transitòria segona.

El que s'ha previst en l'article 6.2 d'esta llei podrà aplicar-se a les inversions de la Llei 29/1990, de 26 de desembre, del Fons de Compensació Interterritorial.

Disposició addicional única.

Per als exercicis següents a l'exercici 2002 seran beneficiàries dels fons les comunitats autònomes i ciutats amb estatut d'autonomia que, a l'efecte, figuren designades en les lleis de pressupostos generals de l'Estat.

En la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat de cada exercici es determinarà el percentatge que els fons de Compensació Interterritorial representen respecte de la base de càlcul d'inversió pública definida en els termes de l'article 3.1.

Disposició derogatòria única.

Sense perjuí del que disposa la disposició transitòria primera, queda derogada la Llei 29/1990, de 26 de desembre, del Fons de Compensació Interterritorial.

Disposició final única.

La present llei entrarà en vigor l'endemà de la seua publicació en el «Boletín Oficial del Estado» i produirà efectes a partir de l'1 de gener del 2002.

Per tant,

Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei i que la facen complir.

Madrid, 27 de desembre del 2001.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ